

то послѣ стана патріархъ во Іерусалимъ, и во времето на царь Ісѣяна Еретики, прѣа тѣшки мѣки за Христа, и умрѣ мѣченически. А царица Елена направи осемнайсы церкви на онези мѣста, и като ги украси и дари когато, тога стана отъ Іерусалимъ и доди въ Константинополь, съ четири тѣ гвоздеи, и онаа часть отъ кръста. И като чѣ царь Константинъ чи иди майка мѣ Елена, посрешна ѿ съ голѣмъ честь и родость: за онаа часть отъ честна кръста, коѣто сѣ поклони, цѣлѣна го и го тѣри въ златно сѣиджѣ. А отъ честны тѣ гвоздеи, единъ заковалъ на щита си, другѣ закова на конѣ си на юздата\*) другѣ даде царицата на нѣкого Трибира да го дѣржи, а другѣ хвѣрила въ адриатическото море, когато си идеа отъ Іерусалимъ, да сѣ утиши вѣрата. Тога царь Константинъ направи три голѣмы кръста, за три тѣ повѣды, които направи въ Римъ, въ Византіа и на Дѣнава, и написа на сѣкѣй кръста тѣзи рѣчи: „Иисъсъ Христосъ побѣждаетъ.“ И ги тѣри въ Цариградъ по пазары тѣ. Първы тѣри средъ пазара на едно царско зданіе, да покажи какъ съ тѣи потѣпкѣлъ еленското кѣзѣмѣ. Другѣ тѣри на единъ червенъ дирекъ, коѣто сѣ наричалъ римскѣй, да покажи какъ съ него повѣдилъ римскѣ тѣ гордость. А третѣ тѣрилъ на единъ мраморенъ дирекъ, деѣто сѣ продаваше хлѣба, да покажи какъ строшилъ татарскѣ тѣ силъ като мекъ хлѣбъ. Този кръста деѣто вѣше на мраморна дирекъ, той правеше много чѣдеса и разны колесты исцѣлѣваше.

А честна кръста, деѣто го остави царица Елена во Іерусалимъ, зѣха го Перситѣ. Защоѣто Хозрой царь персидскѣй като оклада Іерусалимъ, во времето на Фока царѣ, зѣма честна кръста отъ Іерусалимскѣ тѣ церкѣ и го занесе въ своѣ тѣ земя. И като го тѣри въ своѣ тѣ идолскѣ церкѣ, тѣсѣ часъ идолитѣ испадѣха та сѣ истрѣшиха и стана голѣмъ моръ и колестъ, по сичкѣ тѣ земя персидскѣ, отъ коѣто измраха многа хора. Но като сѣ воцари, подиръ Фока, царь Ираклій, той събра много войскѣ, написа на мѣждрацы тѣ имѣ кръстоѣ, отиди на Перситѣ повѣди ги, и зѣма отъ тѣхъ честна кръста. И като сѣ врацѣше съ голѣмъ гордость и тѣржество во Іерусалимъ, спра сѣ коѣтата на коѣто вѣше честна кръста, предъ Іерусалимскитѣ врата,

\*) Както вѣше предрекалъ пророкъ Захарій: будетъ юзда конская свята господу вседержителю.